

عنوان مقاله:

دین در محاق: تاثیر قیاس در عرفی شدن دین

محل انتشار:

دوفصلنامه هفت آسمان، دوره 12، شماره 48 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

محمدکاظم حقانی فضل - پژوهشگر مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب وابسته به دانشگاه ادیان و مذاهب

خلاصه مقاله:

عرفی شدن یا فرایند سکولار شدن، به لحاظ تاریخی پدیده ای است که در بستر مسیحی و در غرب رخ داده است و علت اصلی آن را باید در تحولات جهان معاصر و زندگی بشر جدید جست و جو کرد. با این حال جای این پرسش وجود دارد که اکنون که جوامع اسلامی در معرض باورها و فرهنگ دنیای مدرن قرار دارند، آیا این فرایند در بستری اسلامی و با تکیه بر آموزه های دین اسلام نیز امکان تسریع دارد؟ این نوشته درصدد بیان این نکته است که تکیه بر قیاس، به عنوان یکی از مهم ترین مبانی اجتهادی اهل سنت، ظرفیت آن را دارد که به عرفی شدن دین و فقه بینجامد و یا دست کم در صورت جمع بودن شرایط، فرایند عرفی شدن دین را سرعت بخشد. برای بیان این مطلب ابتدا تعریفی از عرفی شدن و عوامل موثر بر آن ارائه شده است. سپس با تکیه بر تعریف قیاس، اقسام آن، روش های کشف ملاک حکم در قیاس و برخی مبانی علمای اهل سنت در این زمینه نشان داده شده است که چگونه عقل عرفی ای که پشتوانه قیاس است فقه و در نتیجه دین را عرفی می سازد. به نظر نگارنده می توان عرفی شدن دین در اثر عمل به این شیوه استنباط را تعبیر دیگری دانست از به محاق رفتن دین در سایه عمل به قیاس، همان که در روایاتی چند از ائمه معصوم (ع) بدان تصریح شده است.

کلمات کلیدی:

عرفی شدن، سکولاریزاسیون، عقلانیت، اهل سنت، فقه، قیاس، مسالک العله

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1742919>

